

راهنمای بهره برداری و نگهداری بهداشتی از آب سرد کن ها

گروه بهداشت آب و فاضلاب - مرکز سلامت محیط و کار

مهرماه - ۱۳۹۸

راهنمای بهره برداری و نگهداری بهداشتی از آبسرد کن ها

مقدمه:

همه انسان ها بسته به شرایط آب و هوایی و فصل روزانه ۲ تا ۵ لیتر آب مصرف می کنند. یکی از تجهیزاتی که به طور فزاینده در مکان های عمومی برای تامین آب گوارا و خنک مورد استفاده قرار می گیرد آبسرد کن می باشد. البته امروزه این آبسرد کن ها آب گرم را نیز برای تهیه انواع نوشیدنی ها مانند چایی فراهم می کنند. عدم رعایت بهداشت در ایت تجهیزات می تواند باعث آلودگی آب آشامیدنی شده و سلامت استفاده کنندگان از این دستگاه ها را به خطر اندازد. آب آلوده باعث ابتلای انسان به انواع بیماری ها شده و یا حتی می تواند منجر به مرگ انسان شود و رعایت نکات بهداشتی در تجهیزاتی مانند آبسردکن ها که آب آشامیدنی را ذخیره می کنند یا آب خنک یا گرم تولید می کنند از اهمیت خاصی برخوردار است.

گرچه آبی که از طریق آنها، جهت مصرف آشامیدن می گردد، آبی مطمئن و تمیز است، اما میکروب ها و عوامل بیماریزا به سرعت در این محیط های مرطوب شروع به رشد می کنند و می توانند باعث آلودگی آب شوند. در اغلب مکان های عمومی متأسفانه به نگهداری و رعایت بهداشت این تجهیزات توجه نشده و به مرور زمان احتمال آلودگی آب بیشتر می شود.

در مورد آبسردکن ها باید توجه داشته باشید که این تجهیزات در انواع بطری دار و اتصال مستقیم به لوله کشی به آب شهری تولید می شوند. آبسردکن های اتصال مستقیم به آب شهری معمولاً حاشیه امنیت بالاتری در مقابل آلودگی دارند اما با این حال باید مخزن این دستگاه ها نیز در فواصل زمانی مناسب با استفاده از کلر و سایر مواد مورد تأیید، گندزدا بی شود تا احتمال بروز و انتقال بیماری به واسطه این آبسردکن ها کاهش یابد.

این دستور عمل راهنمای بهره برداری و شستشو آبسردکن ها دارای بطری است که بطور فزاینده ای استفاده از آنها در کشور رایج شده است.

نکات بهداشتی و ایمنی

- رعایت کلیه نکات ایمنی در استفاده از پودر کلر و یا وایتکس جهت گندزدایی ، کاملاً انجام پذیرد . مثل استفاده از ماسک، دستکش، روپوش و سایر وسایل حفاظت فردی
 - منبع آب تامین کننده آبسرکن ها باید آب شهری باشد و یا استانداردهای ملی را تامین نماید
 - توصیه می شود دستگاه های آبسرد کن متصل به شبکه لوله کشی داخلی باشد و شیر قطع و وصل داشته باشد.
 - اتصالات، لوله ها و شیلنگ ها و سایر بخش هایی که در تماس با آب هستند باید مناسب مواد غذایی (food grade) باشند.
 - در صورت استفاده از فیلتر مدت استفاده آن باید مطابق توصیه سازنده و با توجه به کیفیت آب انتخاب شود.
 - قسمت سیفون زیر آبسردکن که آبهای اضافی را در خود جمع می کند، نباید طوری باشد که آب اضافی از آن سرریز شود و هرگز نباید سطح آب سیفون با شیر آب تماس پیدا کند زیرا این امر می تواند به شدت ایجاد آلودگی کند. این مشکل به خصوص در آبسردکن های قدیمی به وضوح دیده می شود که در قسمت سیفون، آشغال گیر کرده و آب اضافه در آن قسمت جمع شده است. تماس این آب آلوده با شیر آب می تواند برای افرادی که از آن شیر آب برمی دارند بیماری زا باشد.
 - سطوح همه قطعات در تماس با آب باید صاف باشد و به سهولت قابل تمیز و گند زدایی باشد.
 - قبل از بهره برداری، بعد از هر بار تعمیر، بعد از هر ۳ تا ۶ ماه یکبار تمیز و گندزدایی شود.
 - برای گندزدایی از مواد گندزدا سطوح دارای مجوز مطابق توصیه تولید کننده استفاده شود.
-

دستور عمل شستشوی آبسرد کن :

مواد و وسایل مورد نیاز:

۱) محلول مایع سفید کننده بدون بو

۲) پودر سفید کننده کلر

۲- برس یا اسفنج تمیز

۳- سطل دستگیره دار

۴- آب

۵- دستکش پلاستیکی

دستور شستشو:

۱- یک گالن آب (حدود چهار لیتر) را در یک سطل تمیز دارای دستگیره (برای راحتی حمل و نقل) بریزید و یک قاشق چایخوری از محلول سفید کننده بدون بو را داخل آن اضافه کنید. مراقب باشید محلول تهیه شده به بیرون سطل یا به لباس شما نریزد.

۲- آبسرد کن را از برق بکشید. مراقب باشید هیچ دستگاه دیگری در نزدیکی محل شستشوی آبسرد کن به برق وصل نباشد. بطری خالی آبسرد کن را جدا کنید. (در موقعیکه بطری خالی است این کار را انجام دهید)

- ۳- تمام آب باقی مانده در داخل آبسرد کن را توسط شیر به داخل یک سطل خالی کنید.
- ۴- مخزن داخلی آبسرد کن را با محلول تهیه شده پر کنید و اجازه دهید سه دقیقه بماند و سپس آنرا در یک سطل خالی کرده و در داخل توالت بریزید.

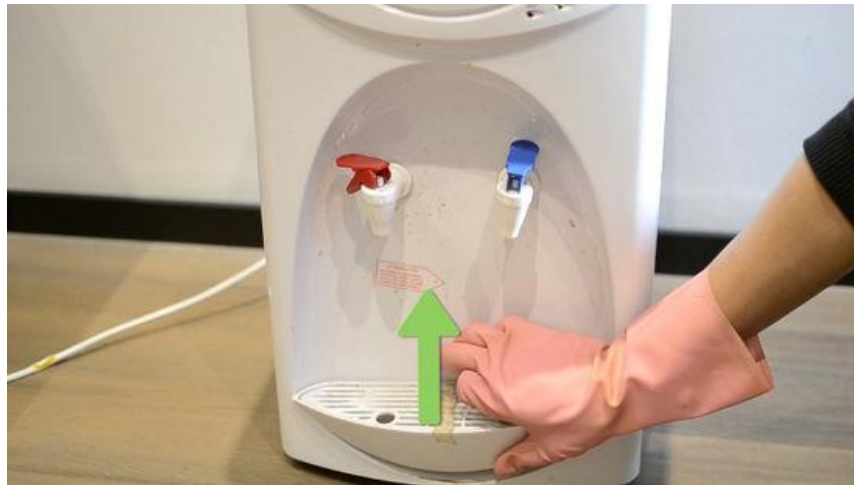

- ۵- دیواره های داخلی آبسرد کن با یک برس یا اسفنج تمیز و محلول گندزدا تمیز کنید.

۶- برای از بین بردن باقیمانده محلول گند زدایی، مخزن داخلی آبسرد کن را چهار بار با آب تمیز و خنک پر کرده و از طریق شیر آبسرد کن خالی نمایید. مطمئن شوید که بو و طعم محلول گندزدا در آب باقی نمانده باشد.

۷- سینی آبسرد کن و صفحه آنرا جدا و با محلول ضد عفونی کننده تمام قسمت های آنرا تمیز کنید و پس از شستشو با آب و خشک کردن در جای خود قرار دهید.

۸- دستان خود را با آب و صابون بشویید و بطری جدید را با دستمال حوله ای تمیز پاک کنید.

۹- در بطری را برداشته و آنرا به آبسرد کن وصل کنید. در صورت نصب درست حباب های هوا آزاد می شوند.

۱۰- آبسرد کن را به برق وصل کنید. پس از حدود ۳۰ دقیقه آب به دمای مطلوب خواهد رسید.

نکات مهم:

- تعیین شخصی خاص و آموزش دیده در اماکن عمومی که وظیفه تمیز کردن آب سرد کن را بطور منظم بر عهده داشته باشد.
- حتماً بطری ها و مخازن آب استفاده نشده را در محلی تمیز و خنک و تهویه مناسب نگهداری کنید.
- محتاط باشید که هنگام پر کردن لیوان ها یا بطری های آب شخصی با محل خروج آب تماس نداشته باشند.
- محتاط باشید که در طی فرآیند تمیز کردن ، فیلتر هوا خیس نشود.
- اگر مخزن آب سرد و داغ جداست، مخزن داغ را مسدود کنید که محلول ضدعفونی کننده وارد آن نشود. این مخزن چون آب داغ دارد نیازی به ضدعفونی نداشته و در صورت وارد شدن محلول ضدعفونی کننده به آن چندین روز طول می کشد که بطور کامل پاک شود.
- زمان مناسب برای شستشوی آبسرد کن و تعویض بطری آن هر سه ماه یکبار می باشد و حداکثر نایبستی از شش ماه بیشتر باشد. البته در صورت امکان بطری پس از هر دفعه خالی شدن با بطری جدید جایگزین شود.
- در هنگام پر کردن بطری آب سرد کن نایبستی شیلنگ، شیر و دست با دهانه بطری یا داخل آن تماس داشته باشد. حتماً از آب مورد تایید مقامات بهداشتی برای پر کردن بطری استفاده نماییم.

- در صورتیکه از آبسرد کن برای مدت طولانی استفاده نمی شود، آب آنرا با استفاده از شیر کاملا تخلیه نمایید.

